

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

UKRAINIAN LABOR NEWS
Winnipeg, Manitoba, Canada
Виходить два рази на тиждень — в середу і суботу. — Published semi-weekly — on Wednesday and Saturday.

РІК V. Ч. 39. СЕРЕДА, 16. МАЯ 1923. WINNIPEG, MAN. WEDNESDAY, MAY 16th, 1923. No. 39. VOL. V.

АНГЛІЙСЬКІ РОБІТНИКИ ПРОТЕСТУЮТЬ ПРОТИ ЗІРВАННЯ ЗНОСИН З СОВІТСЬКОЮ РОСІЄЮ.

ОСУДЖУЮТЬ БРИТИСЬКЕ ПРАВИТЕЛЬСТВО ЗА ВИСЛАННЯ УЛЬТИМАТУ ДО РАДЯНСЬКОЇ ВЛАДИ.

ЛОНДОН, 13. мая. — Робітничі організації устроїли нині в Гайд парку мітинг, щоби запротестувати проти британського ультимату до Росії. Своім характером мітинг був подібний до тих, які стали добре відомі від часу війни.

З кількох платформ в парку бесідники остроп'ятували британське правительство.

ЛОНДОН, 13. мая. — На конференції комуністичних міжнародних робітничих коюй, яка відбувалася під головуванням секретаря юні докових робітників, делегати п'ятували британський ультиматум до Росії.

Ухвалено резолюцію, яка заставляє делегатів, на случай вибуху війни з Росією, відмовитися виробляти амуніцію, перевозити військо, поживу і амуніцію, та закликати всіх робітників заперестати сейчас працю.

СПІЛЬНИЙ МАНІФЕСТ ДЕЛЕГАТІВ ТРЕЙД-ЮНІЙНОГО КОНГРЕСУ І ПАРТІ ПРАЦІ.

ЛОНДОН, 12. мая. — Агітація, яку ведуть робітничі і ліберальна фракція проти недовної ноти лорда Корзона до Росії, дальше заповняє сторінки преси.

Делегати Трейд-юнійного Конгресу, національної Партії Праці і парламентарної Партії Праці, зібрані на спільній сесії в п'ятницю, видали маніфест, в якому сильно п'ятують ноту і заявляють, що спірні точки між Великою Британією і Совітами можуть бути полагожені на спільній конференції.

Маніфест протестує проти зірвання російсько-британських торговельних зносин, заявляючи, що такий крок "збільшить безробіття в Великій Британії та небезпеку війни".

РОБІТНИЧІ ПОСЛИ ПРОТИ ВИСЛАННЯ ВОЕННОГО КОРАБЛЯ НА МУРМАНСЬКІ ВОДИ.

ЛОНДОН, 10. мая. — Коли підсекретар для заграничних справ Роналд МекНейл заявив нині в парламенті, що до Мурманського побережя зістав висланий військовий корабель "Гарібел" для охорони британських суден поза тримильною прибережною пологою, — між послами повстало велике забурення. МекНейл сказав також, що командир корабля дістав приказ ужити сили, коли це буде konieczним.

Підсекретар заявив, що російське судно захопило британське рибачке судно "Лорд Астор", коли воно ловило рибу 10 миль від берега. В окрузі Архангельська нема британського представника, однак британський агент в Москві сказав, що заложить сильний протест і буде домагатися негайного освободження судна і його залоги.

Ця заява була принята голосними і довгими оплесками зі сторони парламентських послів, а голосними скликами: "Нова війна!" — зі сторони робітничих послів.

Джордж Ленсборі закликав: Ви боїтеся Америки!

Підчас грізного забурення парламентські послы кричали через салю до Ленсборі: "Ідіть і придучуйтеся до Совітів!"

Військовий корабель "Гарібел" відплив з Гула до Мурманського побережя в четвер по полудни. Він вирушив цілою силою пари.

ПАРЛЯМЕНТАРНА ГРУПА ПАРТІ ПРАЦІ ВИСИЛАЄ ТЕЛЕГРАМУ ДО СОВІТСЬКОГО ПРАВИТЕЛЬСТВА.

Екзекутива парламентарної групи Партії Праці рішила вислати до совітського правительства слідууючу телеграму:

"Парляментарна група Партії Праці просить російське правительство в приятельськй дусі повстриматися від всякої акції, яка приводила би до ужиття сили і вибуху війни, доки не розпочнуться дальші переговори над ультиматом британського правительства. Ми працюємо тут за миром і повним признанням російського правительства і дивимося з тривоогою на всяку можливість зірвання зносин перед тим, заки будуть випробувані всі способи полагодження спору дорогою переговорів".

РОСІЯ ВІДКИНУЛА УСЛВЯ БРИТИСЬКОГО УЛЬТИМАТУ, КАЖЕ КРАСІН.

ЛОНДОН, 14. мая. — Після погляду Леоніда Красіна, з яким мав інтерв'ю берлінський кореспондент "Дейли Мейл", Росія відкинула услвя британського ультимату. Красін, голова тутешньої совітської торговельної делегації, їде до Лондону, щоби звинити справи той організації на случай зірвання зносин між Англією і Росією.

В британських урядових кругах відповідь російського совітського правительства на британську ноту уважають як таку, що уникає зірвання зносин.

БРИТИСЬКЕ СУДНО "ДЖЕЙМС ДЖАНСОН" ОСВОБОДЖЕНЕ.

ГУЛ, Англія, 11. мая. — Властитель судна "Джеймс Джансон", захопленя котрого спричинило недавно протест від Великої Британії до російського совітського правительства, отримали телеграму від капітана судна Нейлсона, в котрій той повідомляє, що зістав освободжений більшовиками і находиться тепер в норвежськй порті, сподіючися відплисти до дому.

ПРОЛЕТАРИЯТ СОВІТСЬКОЇ СТОЛИЦІ УСТРОЮЄ ПРОТИВОСННІ ДЕМОНСТРАЦІЇ.

СОВІТИ ХОЧУТЬ МИРА, ОДНАК ЧЕРВОНА АРМІЯ Є ГОТОВА НА СЛУЧАЙ ВІЙНИ, — КАЖЕ ТРОЦЬКИЙ.

МОСКВА, 13. мая. — В той час як тисячі демонстрантів маршували вулицями Москви і несли портрети лорда Корзона, британського міністра заграничних справ, та кричали: "Доля війни!" — совітські провідники Чічерін і Троцький, промовляючи на великій масовій мітингу Московського Совіту, заявляли, що відповідь Росії на британський ультимат є старанням уникнути зірвання зносин як лише можливо.

"Ми пропонуємо Англії конференцію", завіяв Чічерін. Він закликав, щоби поступати в такий спосіб, аби не довести до війни, так що як наступить зірвання зносин, то відвчальність за це не спаде на Росію.

"Ми слова не скажемо, щоби перешкодити переговорам", сказав міністер війни Троцький, "і за всяку ціну будемо старатися удержати мир. Однак коли прийде війна, Червона Армія буде готова".

Мітинг ухвалив резолюцію, щоби вислати лист до Дж. Рамсея МекДоналда, провідника робітничої опозиції в британському парламенті, заявляючи, що Росія не підлягає ультимату, однак є готова прийти до згоди, наколи Велика Британія годиться на переговори.

Рішено також вислати лист до д-ра Фрідтгофа Нансена, просячи його ужити свого впливу проти зірвання зносин і можливого вибуху війни.

СОВІТСКА НОТА ПРОПОНУЄ АНГЛІ ПЕРЕГОВОРИ.

МОСКВА, 14. мая. — Нота Совітської Росії до Великої Британії, текст котрої видано тут нині в полудні; є уложена в угодливій тоні. Висловлюючи з жалем здивування з ультимату, нота пропонує скликати конференцію, час і місце якої визначено би в порозумінню з Великою Британією, і на тій конференції відіачальні представники обох правительств обговорили би не лише спірні другорядні питання, піднесені в британській ноті, але врегулювали би також вповні відносини між Совітською Росією і Великою Британією.

Нота складається з около 3000 слів і є підписана Максимом Литвіновим, помічником комисара для заграничних справ, та адресована до британського представника в Москві Годжсона.

СОВІТСЬКЕ ПРАВИТЕЛЬСТВО БАЖАЄ МИРА.

МОСКВА, 11. мая. — Совітське правительство не бажает зірвання зносин з Великою Британією і є готове переговорувати з тим краєм; але воно не може прийняти такого ультимату, який міститься в недавній ноті лорда Корзона, — сказав М. Ганецкий, помічник міністра для заграничних справ, в виголошеній тут нині промові.

ТІЛО ВОРОВСЬКОГО ПЕРЕВОЗЯТЬ ДО МОСКВИ.

Турецька делегація віддає пошану покійникові.

ЛьОЗАННА, 14. мая. — Тіло М. Воровського, совітського представника, який зістав тут в четвер замордований, буде відставлене нині вечером на залізничну стацію для перевезення його до Москви, де воно буде врочисто похоронене.

Турецька делегація на льозанську конференцію офіційно оповістила нині, що всі її члени візьмуть участь в відставленню тіла до стації з гуманітарних мотивів, а ще більше через те, що Туреччина ніколи не може забути російської помочі підчас війни з Грецією.

В Женеві арештовано російського горожанина.

ЖЕНЕВА, 14. мая. — Судія Депертуїс в супроводі детективів прибув нині сюди з Льозанни і арештував молодого Росіянина, який мав бути автором листа, висланого до Копралого, убійника совітського представника Воровського.

"ПРАВДА" ПРО ЦЕРКОВНІ СПРАВИ В РОСІЇ.

МОСКВА, 5. мая. — Всеросійський церковний собор рішив означувати святочні дні після григоріанського календаря.

З приводу реформ в православній церкві орган комуністів "Правда" говорить таке в нинішній числі:

Обіцяв піддержку від американських методистів.

МОСКВА, 5. мая. — На нинішній засіданню собору виявилось, що американський методистський єпископ Едгар Блейк запропонував финансову допомогу православній церкві від американських методистів для організування теологічних шкіл. Він казав, що методисти можуть відати на ту ціль \$50.000 протягом 3 літ.

Методисти відкинують свою делегацію.

ВИЧИТЕ, Кензес, 5. мая. — Радя єпископів методистської єпископальної церкви рішила тут вчера відкинути з Росії делегацію той церкви з огляду на видимо прихильну до більшовиків промову, яку, як доносять газети, мав виголосити на соборі православної церкви в Москві голова той делегації, єпископ Блейк.

В дотичній резолюції ради єпископів сказано, що їх церква не піддержує і не обороняє совітського правительства, та що єпископ Блейк висказав в Москві свої особисті погляди, а не як речник американської методистської церкви.

3 РАДЯНСЬКОЇ УКРАЇНИ

Поширення сітки фабрично-заводських шкіл.

Наркомосвіти У.С.Р.Р. ухвалив плян поширення сітки фабрично-заводських шкіл в біжучому році. Плян передбачає 416 шкіл, замість 200, які є, і охоплює 28.000 учнів. Одночасово Наркомосвіти має значно скоротити число професійних шкіл, що мають загально-навчальний характер і отворить понад 40 торговельно-промислових шкіл. По вищих школах мають скоротити деякі факультети, для чого призначено комісію.

Перепис населення України.

В наслідок перших підсумків всеукраїнського перепису виявилось, що міста, росташовані в урожайній смузі, порівнюючи з 1920 роком дали приріст, що хитється між 8% і 25%.

Навпаки, міста в голодних місцевостях дали зменшення, в середньому на 24%.

Зокрема Катеринослав, порівнюючи з 1920 роком, виказав зменшення на 22%, Одеса — на 26%.

Зізд незможних мексиканських фермерів.

МІСТО МЕКСИКО, 1. мая. — Тут зачався великий зізд мексиканських фермерів. В нм бере участь 1.007 делегатів, репрезентуючих хліборобів у всіх стейтах мексиканської республіки, здебільша власників малої посіасти.

З перших промов, виголошених на зізді, видно, що провідники мексиканських фермерів будуть домагатися від правительства земельних наділів для кожної родини, що бажает працювати на рілі, а також зброї для охорони перед ріжними авантюристами.

Більшість учасників зізду є сторонниками революціонера Зайти, під проводом якого засновано в ріжних сторонах Мексика сільсько-господарські комуни. В салі засідань зізду виставлено червоний прапор фермерів, на яким видіють кося і сніп збіжжя.

Число кустарів на Україні.

Як виявилось з обслідування, в даний момент на Україні налічується стільки кустарів: на Харківщині — 31.924, Донеччині — 10.500, Катеринославщині — 16.013, Одещині — 21.341, Поділля — 73.552, Волині — 32.698, Київщині — 25.161, Чернігівщині — 34.822, Полтавщині — 23.951, Всього — 259.962. Найбільше кустарів ткачів, за ними йдуть шевці, на третю місце виробники с.-г. знарядів, тоді вишвальники й інші. З інших груп значне число виробників керамічних виробів, возів і т. д. Кустарів, що працюють для експорту, налічується 26.668, більшість їх на Поділля. Виготовляють ці кустарі переважно вироби з лози й інші мистецькі вироби.

Ухвала В.У.Ц.В.К. в справі амнестії.

В.У.Ц.В.К. ухвалив дня 12. цвітня дати амнестію всім, що вихали з б. Росії без дозволу радянських властей і по 12. жовтня 1920, а яких польський уряд своїм розпорядком постановив видаити поза границі Польщі. Нар. ком. закордонних справ поручено віднести до польського уряду, щоби цей здержався з видаденням цих, які бажают повернутися до С.С.Р.Р. до часу, заки будуть полагожені радянським урядом їхні подання о дозвіл приїзду. Кінцевим рішенням виношення подань назначено день 1. червня ц. р.

РЕГІСТРАЦІЯ В ВІННІПЕГУ.

У вівторок, середу і четвер цього тижня відбувається в Вінніпегу реєстрація виборців, які схочуть взяти 22. червня участь в референдумі над биллом "Модерешен Ліг" і 11. липня над петицією "Бір енд Вайн Ліг".

СТРАЙК ЛІСОВИХ РОБІТНИКІВ В БРІТІШ КОЛУМБІЇ.

Джек Стюарт, секретар юні лісових робітників ч. 120 в Кренбрук, Б. К., повідомляє нас, що лісові робітники з зазначеним дистрикті вишли на страйк. Робітники домагаються вісімгодинного дня праці, \$4.00 денної платні, санітарних умовин в кемпах, купальня і пр. Так само домагаються, щоби за харч (борд) не платити більше як \$1.00 денно. У всіх кемпах за винятком одной, де працює сім скебів, робітники вишли на страйк 100%.

Взивається українських робітників в других місцевостях, щоби не їхали туди до праці, а тим самим допоможуть страйкуючим робітникам вибороти більший кусок хліба для всіх робітників. Не стягайте на себе п'ята скеба!

ГЕНЕРАЛЬНИЙ СТРАЙК В МІСТІ АНТВЕРПІЇ.

АНТВЕРПІЯ, 10-го мая. — Сьогодні це місто є майже цілковито ізолюване через страйк почтових, телеграфічних і телефонних робітників та залізничників. Страйк цілковито спаралізував торговлю і прибирає грізні розміри. Наспівуючі донесення викилюють побоювання, що страйк може поширитися на Брюкселю і інші великі центри.

БРУКСЕЛЯ, 14. мая. — Оголошено в Антверпії, що у відповідь на правительствоу мобілізацію котрох клас інженерів в звязку зі страйком комунікаційних робітників в декотрих частях Бельгії, антверпійські почтові робітники рішили викликати нині генеральний страйк.

Кровава боротьба в пруськй союмі.

БЕРЛІН, 5. мая. — Прусський сойм був вчера по полудни сценію завзятої боротьби між соціалістами і комуністами. З порозбиваних п'ястками польських носів текла обильно кров і ціла буча була найбільш ганебним епізодом в історії пруського парламенту.

Реакційні послы внесли були резолюцію в справі заванне довіря до міністра внутрішніх справ. Резолюцію повалено. Відтак один з комуністів хотів, щоби до протоколу втягнуто пояснюуючу замітку, але президент сойму соціаліст Лінхерт на це не зіволів і не дав голосу речникови комуністів. Наслідком того винувалась перепалка на слова, а описав загальна бійка між соціалістами і комуністами.

Провідника комуністів Каца суспендовано на 15 днів.

Товариші! Відновляйте передплату на "Українські Робітничі Вісті".

ТАНЦІ! - ЗАБАВА! - ТАНЦІ!

ЗАХОДОМ СПІЛЬНОГО КОМІТЕТУ ВСІХ УКРАЇНСЬКИХ РОБІТНИЧИХ ОРГАНІЗАЦІЙ В ВІННІПЕГУ

відбудеться

В СУБОТУ, ДНЯ 19-ГО МАЯ

Величава Забава

Місце буде проголошене в слідуючій числі "Укр. Робітничих Вістей".

Добірна музика під проводом Г. Гуцуляка. — Холодні напитки і смачна перекуска.

ПОЧАТОК ТОЧНО О ГОДИНІ 8. ВЕЧЕРОМ.

ВСТУП: ДЛЯ МУЩИН 50 ц. ДЛЯ ЖЕНЩИН 35 ц. (включно з вортес).

Приходіть громадо і запрошуйте з собою своїх знайомих і приятелів.

УВАГА! В КОРИСТЬ НАШОТ ПРЕСИ! УВАГА!

ЗАХОДОМ ДРАМАТИЧНО-СПІВАЦЬКОГО КРУЖКА ПРИ УКР. РОБ. ДОМІ В ВІННІПЕГУ

відбудеться

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 20. МАЯ, В УКР. РОБ. ДОМІ

КОНЦЕРТ

Програма концерту буде проголошена в слідуючій числі "Укр. Роб. Вістий".